

[Uwe Jensen (Ribe a.)]

vil Kina selv få brug for sine egne kul, og for det andet er transportafstanden her mindst lige så urealistisk som fra New Zealand eller fra Australien. EF-kul tales der meget om, men hverken pris eller kvalitet er noget, der på nogen måde tiltaler de danske importører, selv om Danmark gennem EF medvirker til en støtteordning på 10 dollars pr. t til overskudslagrene, og dér er prisen stadig væk ikke acceptabel.

Så er der Østblokken tilbage. Danmark importerede i 1979 300.000 t fra Sovjet og har indgået aftale med Polen om leverance af små 3½ mill. t i år. Dog er der tydelige tegn på, at den polske eksport til Danmark på grund af et øget behov på det polske hjemmemarked næppe kommer til at overstige de 3 mill. t, men det kan ikke være Danmarks skyld. Det er også dokumenteret, at den polske eksport til Danmark ikke kan udvides yderligere, uden at der fra dansk side investeres betydeligt i polsk mineindustri. Jeg citerer fra Elsamrapporten, side 5:

»Investeringsbehovet er så højt som ca. 750 mill. kr. for hver million ton ekstra om året.«

Fra de godt 3 mill. t polske kul til Danmark i dette år er der langt op til de 7,8 mill. t, vi skal importere i år, og så er det godt, at vi har sikret os sydafrikanske kul.

Hvis vi i Danmark bare kunne vænne os til at adskille politik og udenrigshandel og købe dér, hvor det er bedst og billigst! Hvorfor kan vi ikke ligesom Israel se afslappet og pragmatisk på forholdet til Sydafrika, idet de israelske kraftværker i sidste uge har indgået en kontrakt med Sydafrika om køb af kul? Der er jo faktisk kun fordelagtige ting at sige om den sydafrikanske kulproduktion, set fra forbrugerside. Der er en meget rationel brydning af kul. Der er gode geologiske betingelser. Der er moderne miner med store investeringer udefra, og arbejdsforholdene for de sorte minearbejdere er velordnede i relation til forholdene f. eks. i de polske miner.

Også transportmæssigt er Sydafrika førende, idet jernbanesystemet er moderne og kullene ligger tæt ved kysten. Endvidere er deres vigtigste kuleksporthavn i stand til at laste de største kulkibe på op til 150.000 t. Med andre ord en pålidelig handelspartner, som også andre store vesteuropæiske lande har set fordele i at samarbejde med.

Elsam har tydeligt vist, at deres politik er afhængig af en ansvarsfølelse over for de danske forbrugere, for kullene kan jo rent faktisk ikke købes andre steder. Hr. Poul Nielson fra socialdemokratiet mener fortsat, at Elsam skal købe kul andre steder, og jeg må da spørge konkret, hr. Poul Nielson: hvorhenne?

Johan Philipsen (V):

Venstre har ikke meget at tilføje til de oplysninger, handelsministeren afviste forslaget med.

Må jeg i øvrigt sige, at forslagsstillerne jo har deltaget i den henstilling til alle her i landet, der har mulighed for at nedsætte olieforbruget ved at gå over til kulfyring, for det er jo det, elværkerne har gjort. En lignende omstilling finder sted i mange andre lande, og det har ganske naturligt ført til forøgede vanskeligheder med at fremskaffe tilstrækkelige kvanta kul.

Handelsministeren fremhævede ganske korrekt, at åbning af nye miner og udbygning af havne og andre transportfaciliteter er en tidkrævende proces. Jeg følger til, at det også er en meget kostbar proces. Disse to ting fører altså til, at det er uladsiggørligt at omsætte væsentlige kvanta kul, uden at det sker på basis af langtidskontrakter, for ingen tør gå i gang med investeringer af disse enorme dimensioner, uden at de har sikkerhed for en langsigtet afsætning. Det, man venter på, og det, også Elsam venter på, er jo, at disse investeringer finder sted i Australien, Canada, USA og måske også i Bolivia, men ændringerne vil tage nogen tid. Det vil der i hvert fald gå en 3-4-5 år med.

Det bør endvidere fremhæves, at sandsynligheden for at skaffe yderligere kul fra Østlandene er lig nul. Polen har jo i de senere år, i øvrigt som et af de få lande i verden, øget sin produktion af kul meget væsentligt, men efterspørgslen og deres forpligtelser er steget tilsvarende, og Sovjetunionens muligheder for at eksportere synes meget små. Vi kan ikke regne med at få stort mere end 300.000 t derfra i år af et skønnet årsforbrug på i hvert fald imellem 7,5 og 7,8 mill. t.

Men så vil jeg sige noget om det politiske indhold i denne debat, for det synes undertiden af debatten at fremgå, ikke direkte, men næsten altid indirekte, at elværkerne skulle